

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 31.08.1963, sp. zn. 1 Cz 44/63, ECLI:CZ:NS:1963:1.CZ.44.1963.1

Číslo: 30/1964

Právní věta: Odměna za práce spojené s obsluhou ústředního topení se řídí zásadně ustanovením § 6 vyhl. č. 630/1949 Ú. l. ve znění vyhl. č. 184/1953 Ú. l. Jde tu o obecně platný mzdový předpis, vydaný na základě ustanovení § 9 zák. č. 4/1948 Sb. a § 1 zák. č. 244/1948 Sb. (§ 2 vl. nař. č. 27/1951 Sb.), který je třeba vztáhnout na odměňování prací domovnických a nedomovnických, vykonávaných osobu, která není v domovnickém pracovním poměru nebo vykonávaných domovníkem, v domě, ve kterém nevykonává domovnické práce, neplatí-li jiný mzdový předpis (srov. vyhl. min. vnitra z 8. 6. 1953 o mzdových podmínkách dělníků, zaměstnaných v podnicích místního hospodářství, uveřejněnou jako příloha Provozního zpravodajství č. 26/1953).

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 31.08.1963

Spisová značka: 1 Cz 44/63

Číslo rozhodnutí: 30

Číslo sešitu: 3-4

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Odměna za práci, Smlouvy

Předpisy: 630/1949 Ú. § 1.
§ 6

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 30/1964 sb. rozh.

Odměna za práce spojené s obsluhou ústředního topení se řídí zásadně ustanovením § 6 vyhl. č. 630/1949 Ú. l. ve znění vyhl. č. 184/1953 Ú. l. Jde tu o obecně platný mzdový předpis, vydaný na základě ustanovení § 9 zák. č. 4/1948 Sb. a § 1 zák. č. 244/1948 Sb. (§ 2 vl. nař. č. 27/1951 Sb.), který je třeba vztáhnout na odměňování prací domovnických a nedomovnických, vykonávaných osobu, která není v domovnickém pracovním poměru nebo vykonávaných domovníkem, v domě, ve kterém nevykonává domovnické práce, neplatí-li jiný mzdový předpis (srov. vyhl. min. vnitra z 8. 6. 1953 o mzdových podmínkách dělníků, zaměstnaných v podnicích místního hospodářství, uveřejněnou jako příloha Provozního zpravodajství č. 26/1953).

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu z 31. srpna 1963, [1 Cz 44/63](#))

Žalobce se domáhal na Obvodním bytovém podniku mimo jiné nároku na zaplacení částek 450,84 Kčs 165,88 Kčs jako rozdílu mezi proplácenou hodinovou mzdou v částce 2,40 Kčs a mzdou ve výši 2,92 Kčs, která mu správně přísluší proto, že ve dvou domech, ve kterých nevykonává funkce domovníka, koná práce topičské a práce obsluhovatele ústředního topení.

Žalovaný podnik namítal, že nárok žalobce je třeba posuzovat podle vyhl. č. 630/1949 Ú. l. ve znění vyhl. č. 184/1953 Ú. l., a že tato vyhláška stanoví zásadně hodinovou mzdu ve výši 2,40 Kčs.

Obvodní soud pro Prahu 3 požadovaný nárok v celém rozsahu přiznal. Svoje rozhodnutí odůvodnil soud tím, že vyhláška č. 630/1949 Ú. l. ve znění vyhl. č. 184/1953 Ú. l. dopadá jenom na ty případy, kde topičské práce a obsluhu ústředního topení vykonává domovník v domě, kde zastává práce domovnické, jinak však, že takovémuto topiči přísluší hodinová mzda ve výši 2,92 Kčs podle předpisů býv. ministerstva místního hospodářství.

Městský soud v Praze rozsudek soudu prvního stupně potvrdil; městský soud se dovolal jen shodného prohlášení obou účastníků, že zaměstnanci místního hospodářství, pokud vykonávají topičské práce, mají podle předpisu ministerstva místního hospodářství nárok na mzdu ve výši 2,92 Kčs na hodinu.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem, že rozsudky obou soudů byl porušen zákon.

Odůvodnění:

Ustanovení § 9 zákona č. 4/1948 Sb. zmocňuje ke stanovení odměny náležející domovníkovi vzhledem k hodnotě konaných prací a k hodnotě užívání poskytnutého bytu za práce domovnické, jakož i za práce vymykající se z oboru prací domovnických, k nimž se domovník zvláště zavázal (§ 4 a § 5). Provedením tohoto ustanovení je vyhl. č. 630/1949 Ú. l. Tato vyhláška se však neomezuje jenom na provedení ustanovení § 9, tj. mimo jiné na stanovení odměny pro domovníka za výkon prací nedomovnických, nýbrž vycházejíc z § 1 zákona č. 244/1948 Sb., upravuje v § 6 odměnu osobám, které nejsou v pracovním poměru domovnickém, za výkon části prací domovnických i za výkon prací nedomovnických, tudíž ve smyslu § 5 odst. 1 písm. a) i za výkon obsluhy ústředního topení. Ustanovení § 6 vyhl. č. 630/1949 Ú. l. ve znění vyhl. č. 184/1953 Ú. l., je tedy všeobecně platným mzdovým předpisem, který je třeba vztáhnout na odměňování prací domovnických i nedomovnických, vykonávaných osobou, která není v domovnickém pracovním poměru nebo vykonávaných domovníkem, v domě, ve kterém nevykonává domovnické práce, neplatí-li jiný mzdový předpis.

Se zřetelem na tento dosah platilo by toto ustanovení i pro mzdové nároky žalobce, jestliže by nepřicházelo jiné mzdové opatření v úvahu. V tomto směru oba soudy – ačkoliv žádný konkrétní mzdový předpis neuvádějí, vycházejí z předpokladu, že existuje mzdový předpis pro topiče v podnicích místního hospodářství, přičemž stranou ponechávají, jaký je obsah tohoto předpisu. Jinak ovšem předpoklad, že takový předpis existuje, je správný. Speciálním mzdovým ustanovením, které se vztahuje na odměňování práce topičů zaměstnaných v podnicích místního hospodářství, je vyhl. ministerstva vnitra z 8. 6. 1953 o mzdových podmínkách dělníků, zaměstnaných v podnicích místního hospodářství, uveřejněná jako příloha Provozního zpravodajství č. 26/1953. Tato vyhláška, vydaná podle § 1 zák. č. 244/1948 Sb., a § 2 vládního nař. č. 27/1951 Sb., se vztahuje i na topiče v podnicích místního hospodářství. Takovýmto podnikem je nesporně i podnik žalovaného účastníka. Pro kategorii tzv. průběžných zaměstnání ve smyslu státního katalogu práce, do kterých spadá i práce topiče, stanoví mzdový tarif č. 1 citované vyhlášky časovou odměnu za 1 hodinu podle zařazení ve III. – V. třídě státního katalogu práce (SKP). Pro zařazení do té které třídy rozhoduje náplň práce. Tato funkční náplň není uvedena ve mzdovém tarifu č. 1 citované vyhl. a je třeba proto řídit se ustanovením SKP. V tomto směru praxe běžně používala obsahu funkční náplně těchto

zaměstnaneckých kategorií tak, jak jsou uvedeny v SKP ministerstva paliv a energetiky. Tato funkční náplň, uvedená v citovaném SKP, byla převzata do výnosu Ústředního úřadu pro věci národních výborů z 9. 8. 1962, zn. III/2-3685/1962 o mzdových podmínkách dělníků zaměstnaných při obsluze kotlů ústředního topení v bytových organizacích národních výborů uveřejněného pod čl. 44 Provozního zpravodajství č. 5/1962. Podle toho předpokladem pro zařazení do III. třídy SKP je obsluha jednoho nebo několika nízkotlakých kotlů (do 0,5 atm.), každý o výhřevné ploše do 11 m², při jejichž obsluze se nevyžaduje žádná zvláštní topičská zkouška a nevyžaduje se běžná údržba. Do IV. třídy SKP spadá pak obsluha a běžná údržba jednoho nebo několika nízkotlakých kotlů (do 0,5 atm.) o výhřevné ploše nad 11 m², u nichž se nevyžaduje zvláštní topičská zkouška. Konečně pak do V. třídy SKP patří trvalá obsluha všech nízkotlakých kotlů (do 0,5 atm.) včetně provádění běžných oprav, vodoznaků, manometrů, ventilů, čerpadel a veškerých oprav rozvodu a těles ústředního topení.

Z toho, co bylo uvedeno, je zřejmé, že mimo citovaný § 6 vyhl. č. 630/1949 Ú. l. I. ve znění vyhl. č. 184/1953 Ú. l., byla vydána vyhláška z 8. 6. 1953, která je jednak předpisem speciálním, vztahujícím se výhradně na podniky místního hospodářství, jednak předpisem časově pozdějším, než je vyhl. č. 630/1949 Ú. l., neboť nabyla účinnosti dne 1. 6. 1953 (tudíž v týž den jako vyhl. č. 184/1953 Ú. l., kterou byla změněna vyhl. č. 630/1949 Ú. l.). Platí tudíž pro mzdové nároky žalobce nepochybně vyhl. ministerstva vnitra u 8. 6. 1953.

Městský soud nevyvodil z této skutečnosti, která se podává z platného mzdového předpisu, jehož existenci uvažoval, důsledky při zjišťování skutkového základu pro své rozhodnutí. Bylo jeho povinností, aby zjistil okolnosti podle cit. předpisu rozhodné pro posouzení oprávněnosti mzdového nároku žalobce a jeho výše. Nemohl se v tomto směru spokojit s pouhým prohlášením obou účastníků. Teprve po náležitém zjištění, o jaké kotle jde, jakou mají výhřevnost a jaké práce, zejména jaké údržbářské práce žalobce při obsluze ústředního topení konal, mohl rozhodnout, do které třídy SKP patří výkon prací, konaných žalobcem při obsluze ústředního topení a kolik činí základní hodinový mzdový tarif.

Z toho, co uvedeno, vyplývá, že napadeným rozsudkem a v řízení jemu předcházejícím byl porušen zákon v ustanovení § 1 odst. 2, § 59 o. s. ř., § 88 odst. 1 a § 93 o. s. ř. Stejnými nedostatky trpí i rozsudek soudu prvního stupně a řízení jemu předcházející.